TranScapes: Transported Mediterranean landscapes: diachronic integrated study of socio-environmental interactions and land-use changes at both sides of the Mediterranean (PID2021-127064NB-I00)

Geoarchaeological trenches in the area of the Archaïc/Classical harbour of Abdera

Investigador/s principal/s: Josep M. Palet i Alfredo Mayoral

Investigador/s participant/s: Lídia Colminas, Valentina Pescini, Maria Jesús Ortega, Marta Flórez, Mercouris Georgiadis i Oriane Bourgeon.

Investigador/s col·laborador/s: Isabel Mattuzzi, Jesús Martínez, Eurydice Kefalidou (National and kapodistrian University of Athenes), Constantina Kallintzi (Xanthi Ephoria of Antiques), Ana Ejarque (CNRS- Institute of Evolucionary Sciences), Helena Paula Carvalho (Universidade do Minho), Rosa Plana (Université Paul-Valéry Montpellier 3), Paloma Aliende, Gabriel de Prado (MAC), Ioannis Apostolou, Tania Polonio, Arnau Carbonell i Abel Gallego

Dates: 01/09/2022 - 31/08/2025

Finançament: Agencia Estatal de Investigación (AEI), Proyectos de Generación de Conocimiento 2021 (21.256)

L’objectiu de Transcapes és investigar els orígens i el desenvolupament dels antics paisatges mediterranis a través de l’estudi de les seves arrels transmediterrànies i de

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

l'impacte de colonitzacions, conquestes i altres processos d'influència cultural capaços de modular les interaccions socioambientals. És l'evolució lògica dels projectes de recerca anteriors del GIAP, i amplia i aprofundeix significativament els seus objectius i aproximacions metodològiques. Transcapes aprofundirà en l'anàlisi dels paisatges culturals transportats com un mitjà per comprendre els llaços culturals i econòmics transmediterranis i l'evolució històrica del paisatge. L'estudi dels territoris de dues ciutats originalment gregues fundades per colons Jonios (Emporion/Emporiae a Catalunya i Abdera a Tràcia) i dels seus hinterlands, iniciada en projectes previs, serà ampliat i aprofundit a TranScapes. El projecte emprarà una combinació innovadora d'aproximacions multidisciplinàries, incloent arqueomorfologia a partir de fotografies aèries històriques i mapes antics, teledetecció per satèl·lit multitemporal, prospecció multiescala i multimètode, estudis bioarqueològics (arqueozoologia, antracologia, malacologia), treballs geoarqueològics, sedimentaris en llacs i zones humides, sondejos arqueològics en sòls, estructures i jaciments, i anàlisis paleoambientals multiproxy de les mostres sedimentàries obtingudes. Aquests darrers inclouran sedimentologia, geoquímica, micromorfologia, anàlisi de microcarbons, palinologia, isòtops, lípids i anàlisi d'ADN sedimentari, així com datacions radiocarbòniques.

A més dels centres colonials, totes dues àrees d'estudi inclouran jaciments del hinterland amb cronologies prehistòriques a medievals, per incrementar la cobertura espai-temporal. A l'Empordà, es durà a terme un estudi del territori i del paisatge als voltants de l'oppidum d'Ullastret, una de les ciutats iberes més importants del nord-est de la Península Ibèrica, l'evolució de les quals va estar directament connectada a la colònia grega d'Empòrion. Les investigacions seran ampliades a les àrees d'alta muntanya al voltant de Iulia Libica, situada al hinterland distal (Cerdanya), on anteriors treballs han demostrat l'impacte de la conquesta romana en ambients de muntanya fortament antropitzats des del Neolític. Al litoral Tracio, s'aprofundiran les investigacions al voltant d'Abdera i el seu port, però també s'exploraran els establiments tracis del piedemonte (Kimmeria), a la vora de la plana costanera corresponent a la xora de la colònia, així com a zones de muntanya més interiors de la cadena del Ròdope (Komnina). El conjunt d'aquests jaciments proporcionarà un context ideal per posar a prova aquestes noves aproximacions multidisciplinàries i

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

extreure’n perspectives generals de la modificació cultural dels paisatges.

Aquest projecte pretén avaluar els canvis paisatgístics relacionats amb assentaments indígenes i colonials en aquests escenaris únics, on la construcció dels paisatges culturals passava en ecosistemes molt dinàmics. El desenvolupament de models de paisatges culturals basat en la connectivitat i la interacció de sistemes socioambientals a la conca mediterrània proporcionarà dades fonamentals per comprendre i protegir els paisatges productius mediterranis com un patrimoni i uns recursos culturals de gran valor.

El Projecte PID2021-127064NB-I00 finançat per MCIN/AEI/10.13039/501100011033/ FEDER, UE

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)